

Het geloof van kinderen

Naar een artikel van David Briggs

AP-Afdeling Religie

Er is niets kinderlijks aan het godsdienstige gevoel van kinderen. Het geloof van kinderen is zuiver en oprecht en zelfs veel van de allerkleinsten vertrouwen op Gods liefde. Een recentelijk onderzoek waarbij vele kinderen naar hun gelovige ervaringen werd gevraagd toont aan dat geloof in deze sombere tijden ook van het allergrootste belang is voor de volgende generatie.

Een jochie van zeven met stekelhaar beweerde met grote stelligheid dat God elke avond bij zijn bed stond toen zijn vader drie maanden in het ziekenhuis lag. Een ander kind ergens in een grote stad, in de onzure buurt, vertelde dat God elke dag met hem praatte wanneer hij van school thuiskwam in een leeg huis omdat zijn vader en moeder altijd aan het werk waren. God zei telkens weer: "Wees maar niet bang. Er gebeurt je niets, want Ik ben bij je en uiteindelijk ga je naar Mij toe in de Hemel!"

Overall; in steden, in dorpjes en op het platteland zijn er kinderen die er vast van overtuigd zijn dat ze de stem van God gehoord hebben. En terwijl psychologen en academici het geloof van kinderen al snel als 'kinderlijk' wegwuiven is er inmiddels toch een zichtbare kentering opgetreden en wordt het religieuze besef van kinderen serieus onderzocht. Geloof is voor een kind een uiterst belangrijk onderdeel van het leven.

Laat de kinderen tot Mij komen

Niemand spreekt met zoveel overtuiging over het onderwerp als de kinderen zelf. Als het onderwerp op God en geloof terecht komt spreken zelfs de jongsten vrijwel direct en zonder schroom over hun diepste angsten en verlangens en tonen ze een diep religieus besef dat heel wat verder gaat dan de eenvoudige lessen waar ze op de zondagsschool mee geconfronteerd worden. De kinderen; rijk en arm, Katholiek, Protestant of Joods, spreken over een persoonlijke God die hen daadwerkelijk helpt met hun angsten, problemen thuis, het verlies van geliefden en plagerijen op school.

In een wereld waar geweld, drugs, kindermishandeling en armoede steeds meer de boventoon lijken te voeren en kinderen daar op steeds jongere leeftijd mee worden geconfronteerd, is het belang van een persoonlijke relatie met God en het besef van Zijn voortdurende aanwezigheid van onschatbare waarde. In het Evangelie van Mattheüs zegt Jezus zelf dat je als een kind moet worden om het Koninkrijk van God binnen te kunnen gaan, waaruit blijkt hoeveel waarde Hij hechtte aan het geloof en de oprechtheid van kinderen. En ofschoon er dus grotere openheid bestaat voor het kinderlijke religieuze besef is er nog een lange weg te gaan voordat iedereen een kinderlijk geloof serieus neemt.

Wetenschappelijk onderzoek

Vele psychiaters, onder de invloed van Freud, die beweerde dat het geloof in God slechts een illusie is, willen niets te maken hebben met de geloofservaringen van kinderen.

“Er wordt veel onderzoek gedaan naar het gedrag van kinderen in het algemeen, maar het religieuze aspect wordt nog steeds niet erg serieus genomen, hoewel er meer openheid begint te komen,” aldus David Elkind, een professor aan de universiteit in Tuft, die religieuze ervaringen van kinderen al sinds 1960 onderzoekt.

Desalniettemin zijn de conclusies waar hij en andere onderzoekers toe gekomen zijn zeker de moeite waard.

Persoonlijk geloof helpt kinderen om meer zelfvertrouwen te hebben en verbetert hun mentale gezondheid.

“Voor veel kinderen zijn hun dagelijkse omstandigheden zo dreigend dat ze welhaast

gedwongen worden om op zoek te gaan naar hoop en veiligheid,” zegt Shannon Dailey, van ‘Children’s Defense Fund’. “Het is echt geen wonder dat kinderen zich tot God richten in deze moeilijke tijd!”

Hoe zien kinderen God?

Een aspect dat de aandacht in hoge mate trekt is de manier waarop kinderen God zien.

Toen een groep Christelijke kinderen werd gevraagd om een tekening van God te maken, werden zowel God als Jezus in alle tekeningen met een grote glimlach op papier gezet. De meeste kinderen tekenden zichzelf ook met een grote glimlach terwijl ze naast Jezus en God liepen. Zelfs aan het kruis had Jezus nog een grote glimlach op zijn gezicht, dit in groot contrast met de sombere manier waarop de kruisiging gewoonlijk wordt afgebeeld.

Voor veel kinderen is een glimlachende Messias hun Redder.

De bekende dichter William Blake schreef eens wat ongeveer hier op neer komt:

*De klauwen van een rottend graf laten hem nooit gaan
die in de weg van het geloof van een kind gaat staan*

Twijfel

Helaas komt de twijfel makkelijker als kinderen ouder worden en wordt ook het geloof in God sneller in twijfel getrokken. Wat te denken van de driejarige jongen die zijn pasgeboren broertje met een diep gevoel van ontzag aanraakte en prevelde: “Jij moet me over God vertellen. Ik begin het al te vergeten!”

“Deze uitspraak,” aldus oncoloog Diane Komp, “zegt veel over het geloof van kinderen. Helder, oprecht en eenvoudig, maar naar gelang ze zich verder in deze wereld ontwikkelen wordt het moeilijker en gecompliceerder, net zoals hun levens!”

Al van jongs af aan zijn kinderen bezig met hun sterfelijkheid en het leven na de dood. Naar gelang kinderen ouder worden en in het bijzonder als ze geconfronteerd worden met ziekten, de dood, of slechte ervaringen, komen ze met hun gesprekken met God vaak op een tweesprong. Sommige kinderen besluiten hier om het geloof in God vaarwel te zeggen, maar veel anderen ontdekken juist hier de kracht van het geloof en ontwikkelen

een grotere honger naar een persoonlijke relatie met God.

“Het vormt hen en helpt hen met gevoelens van liefde en geborgenheid, zodat ze beter om kunnen gaan met het proces van volwassen worden,” aldus onderzoekers.

Als kinderen naar de lagere school gaan zien de meesten God nog steeds als een liefdevolle beschermer die naast hen staat en hen helpt als ze bijvoorbeeld een nachtmerrie hebben. Of iemand die voor overleden familieleden in de Hemel zorgt.

Maar als de kinderen een jaar of tien worden wordt hun kinderlijk geloof over het algemeen op de proef gesteld door de ervaringen die ze opdoen in een vaak vijandige wereld. Nu wordt er voor het eerst openlijk getwijfeld of zij en hun vrienden wel naar de Hemel gaan.

Kinderen leren van ons voorbeeld

Toch blijkt dat veel kinderen in deze jaren vasthouden aan het geloof in een persoonlijke God die onvoorwaardelijk van hen houdt. “Een vriend waar je altijd op kunt vertrouwen,” aldus Rachel, een leerlinge op een christelijke school.

“Ik vertrouw op U en ik blijf van U houden, ook al werkt niet alles uit zoals ik het zou willen,” zegt Dan, uit de derde klas van een katholieke lagere school. “Ik heb een fijn leven en eigenlijk heb ik alleen U maar nodig!”

Maar één ding is duidelijk. Niets is zo belangrijk in het ontwikkelen van religieuze gevoelens als het voorbeeld dat de kinderen van hun ouders meekrijgen.

“Kinderen leren bijna alles van ons voorbeeld,” zei de evangelist Billy Graham. “Kinderen moeten thuis de echte liefde kunnen zien. Ouders die liefdevol met elkaar omgaan. Als ze zien dat het gebed en de Bijbel voor de ouders belangrijk zijn heeft dat een directe invloed op de kinderen. In een leefomgeving waar dit niet of nauwelijks aanwezig is zal het geloof snel verwateren en ervaart een kind het geloof als iets zinloos.”

Kinderen hebben duidelijk aangegeven dat het hen niets doet en hen zelfs verwart als ze uit plicht naar de zondagschool of de kerk worden gestuurd.

En de conclusie?

“Laat je kind die onvoorwaardelijke liefde zien. Hou samen met je kinderen van God en laat je kinderen zien dat het geloof belangrijk voor je is. Niet alleen door je woorden, maar vooral door je daden.” Dit volgens de grote meerderheid van sociologen, religieuze leiders en (het belangrijkste): de kinderen zelf.